

Warszawa, dnia 1 stycznia 2025 r.

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6,
00-928 Warszawa

Działając w trybie Ustawy o Petycjach z dnia 11 lipca 2014 roku (tj. Dz. U. 2018 poz. 870), przedkładam petycję w celu podjęcia kroków w interesie publicznym i usprawnienia systemu prawnego.

[Przedmiot petycji]

PETYCJA O NIEZWŁOCZNE WDROŻENIE DYREKTYWY RADY 2000/79/WE z dnia 27 listopada 2000 r. dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym.

UZASADNIENIE

Zwracam się z uprzejmą, lecz stanowczą prośbą o podjęcie pilnych działań zmierzających do pełnego wdrożenia przepisów Dyrektywy Rady 2000/79/WE z dnia 27 listopada 2000 r. dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym. Dyrektywa ta stanowi fundamentalny akt prawny określający minimalne standardy ochrony prawnej personelu lotniczego w zakresie organizacji czasu pracy, czasu odpoczynku oraz warunków zatrudnienia.

UZASADNIENIE

Dyrektywa 2000/79/WE, będąca efektem konsensusu między Stowarzyszeniem Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF), Europejskim Stowarzyszeniem Cockpit (ECA), Stowarzyszeniem Linii Lotniczych Regionów Europy (ERA) oraz Międzynarodowym Stowarzyszeniem Przewoźników Lotniczych (IACA), wyznacza minimalne standardy ochrony praw pracowniczych, które są kluczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz odpowiednich warunków pracy dla personelu pokładowego. Mimo że Polska jest zobowiązana do implementacji tego aktu prawnego w swoim porządku prawnym, do chwili obecnej wiele z jego postanowień nie zostało wprowadzone w sposób całkowity lub skuteczny. Dotyczy to m.in. gwarancji minimalnego okresu płatnego urlopu wypoczynkowego wynoszącego cztery tygodnie w roku, co zgodnie z klauzulą 3 Dyrektywy:

1. **Urlop coroczny:** Personel pokładowy ma prawo do co najmniej czterech tygodni urlopu rocznie. Szczegóły dotyczące nabywania prawa do urlopu i jego udzielania powinny być zgodne z krajowym ustawodawstwem i praktykami.
2. **Brak ekwiwalentu finansowego:** Minimalny okres płatnego urlopu nie może być zamieniany na ekwiwalent pieniężny, chyba że stosunek pracy zostanie zakończony.

Brak pełnego wdrożenia tych standardów nie tylko narusza zobowiązania Polski wynikające z prawa unijnego, ale także prowadzi do pogorszenia warunków pracy w sektorze lotniczym oraz ma wpływ na bezpieczeństwo pasażerów.

Dyrektywa 2000/79/WE dotyczy także osób samozatrudnionych, które wykonują pracę na rzecz operatorów lotniczych i mają prawo do zapewnienia minimalnego okresu odpoczynku i urlopu w wymiarze co najmniej czterech tygodni rocznie. Niestety, w praktyce często dochodzi do sytuacji, w których samozatrudnieni nie otrzymują gwarancji takiego urlopu w swoich umowach B2B, co może prowadzić do naruszenia ich praw pracowniczych i wpłynąć na ich zdrowie oraz bezpieczeństwo w pracy.

Zgodnie z przepisem ORO.GEN.205 operator lotniczy musi zapewnić, że umowy z podwykonawcami (w tym samozatrudnionymi) są zgodne z przepisami prawa, w tym dotyczącymi odpoczynku i urlopu, jak wskazuje Dyrektywa 2000/79/WE. Oznacza to, że operator odpowiada za to, by osoby samozatrudnione miały zagwarantowane prawo do płatnego urlopu, który nie przepada, oraz spełniały inne normy dotyczące pracy i odpoczynku.

Jeżeli operator nie zapewni tych warunków, naraża się na ryzyko prawne, w tym związane z bezpieczeństwem lotów i przestrzeganiem unijnych regulacji. **Ministerstwo Infrastruktury** powinno monitorować działalność Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC), aby upewnić się, że operatorzy przestrzegają przepisów unijnych, a kontrole umów zawieranych przez operatorów lotniczych z podwykonawcami są skutecznie realizowane.

WPŁYW NA SEKTOR LOTNICZY

Niezwłoczne wdrożenie Dyrektywy 2000/79/WE:

1. Przyczyni się do poprawy warunków pracy personelu lotniczego, co wpłynie pozytywnie na efektywność operacyjną oraz satysfakcję pracowników;
2. Zminimalizuje ryzyko zmęczenia personelu pokładowego, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo lotów;
3. Zapewni zgodność polskiego porządku prawnego z regulacjami unijnymi, unikając potencjalnych sankcji ze strony Komisji Europejskiej za niedopełnienie obowiązku implementacji.

WNIOSKI

W związku z powyższym wnoszę o:

1. Przygotowanie harmonogramu implementacji Dyrektywy oraz informowanie o podjętych krokach w terminie do 6 miesięcy od otrzymania niniejszej petycji;
2. Uwzględnienie konsultacji z przedstawicielami sektora lotniczego, w tym związkami zawodowymi, w procesie wdrażania przepisów Dyrektywy;
3. Monitorowanie ULC w zakresie przeprowadzania kontroli umów zawieranych przez operatorów lotniczych z podwykonawcami (w tym samozatrudnionymi) pod kątem zapewnienia przestrzegania przepisów dotyczących prawa do płatnego urlopu oraz odpoczynku, a także monitorowanie, czy te umowy są zgodne z minimalnymi standardami unijnymi, w tym zagwarantowaniem płatnego urlopu i odpowiednich dni wolnych.

Liczę na państwa zaangażowanie oraz priorytetowe potraktowanie niniejszej petycji. Wdrożenie Dyrektywy 2000/79/WE jest nie tylko wyrazem poszanowania prawa unijnego, ale także inwestycją w bezpieczeństwo i stabilność polskiego sektora lotniczego.

Z poważaniem,

/podpis elektroniczny/

Proszę o odpowiedź na moją skrzynkę e-puap. Nie wyrażam zgody na podstawie Ustawy o petycjach i Ustawie o dostępie do informacji publicznej na publikację, udostępnienia, powielenia i utrwalania danych i danej pojedynczej: imienia i nazwiska, loginu konta, adresu, adresu e-mailowego, miejscowości sporządzenia